

Työ- ja elinkeinoministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausuntopyyntöne 19.11.2022

Luonnos valtioneuvoston jatkokirjelmäksi U 35/2022 vp – Direktiiviehdotus yritysten kestävästä toiminnasta koskevasta huolellisuusvelvoitteesta

- Finanssialan arvoketju poikkeaa reaalityöelämän yritysten välisistä arvoketjuista. Ketjun selvittäminen omaa suoraa sopimuskumppania pidemmälle nostaisi rahoituksen ja vakuutusten hintaa merkittävästi.
- Tämän sääntelyn tarkoittaman arvoketjun määritelmän tulee ulottua vain omaan suoraan sopimuskumppaniin. Direktiivin muotoilu tulee selventää tältä osin.
- Vähintään vakuutuspakon piirissä olevat vakuutukset tulisi rajata soveltamisalan ulkopuolelle tai kansallisen poikkeusmahdollisuuden perusteella rajata lakisääteistä työeläkevakuutustoimintaa harjoittavat yhtiöt soveltamisalan ulkopuolelle. Lisäksi lakisääteisten vahingonkorvausten osalta tulisi varmistaa, että kysymys vakuutuksen antamisvelvollisuudesta pitäisi voida ratkaista kansallisella tasolla.
- Vahingonkorvausoikeutta ei ole harmonisoitu EU-tasolla, joten mahdollisten vahingonkorvaus- ja vastuukysymysten osalta tulisi soveltaa vain kansallista sääntelyä

Finanssialan huomioita

Luonnoksessa on arvioitu siviilioikeudellista vastuuta koskevia direktiiviehdotuksia, mutta tasapainon ja arvoketjujen merkityksen vuoksi on tärkeää sisällyttää kirjelmään tarkempaa analyysiä myös arvoketjujen haasteista. Pankkien upstream muodostuu asiakkailta saatavista talletuksista ja varainhankinnasta pääomamarkkinoilta. Nämä varat siirtyvät reaalityöelouteen luottojen, vakuutuskorvausten ja sijoitusten muodossa, jolloin ketjun sijasta muodostuu kehä, jossa ei ole selkeää alku- tai päättepistettä. Finanssiala tulisikin ensisijaisesti rajata kokonaan säädöksen soveltamisalan ulkopuolelle. Finanssialan toiminta ja palveluiden tarjoaminen rajatussakin muodossaan (luotonanto- takaus- ja vakuutuspalvelut) eroaa reaalityöelämän yritysten harjoittamasta tuotteiden ja palveluiden valmistamisesta, maahantuonnista ja myynnistä.

Vahingonkorvausoikeutta ei ole harmonisoitu EU-tasolla, joten vahingonkorvaus- ja vastuukysymysten osalta tulisi sovellettavaksi tulla vain kansallinen sääntely. FA pitää ongelmallisena sitä, että yksittäisellä direktiivillä pyritään muuttamaan harmonisoinnin tasoa.

21.11.2022

Miller Teija

Haitallisten vaikutusten ehkäisemistä ja lopettamista koskevat veloitteet ovat ehdotetussa muodossaan varsin epätarkkoja ja niistä johdettava vahingonkorvausvelvollisuus voi olla vaikeasti tulkittavissa. Ehdotettu sääntelyratkaisu vähentäisi oikeusvarmuutta.

Kaikissa tapauksissa sääntelyn tulee edellyttää, että vahingon kärsijä näyttää syy-yhteyden aiheutuneen vahingon ja teon tai laiminlyönnin välillä. Direktiivissä on määriteltävä selkeästi, kuka on tämän säännöksen tarkoittama vahingon kärsijä, haitallinen vaikutus ja vahinko.

FA puoltaa, että pk-yritykset, kotitaloudet ja jälleenmyynti ovat soveltamisalan ulkopuolella. Kotitalouksien kytkeminen mukaan arvoketjuun tarkoittaisi sitä, että pankki selvittäisi tarkasti, mihin asiakas käyttää esimerkiksi kulutusluotolla nostamansa tai vakuutuskorvauksella saamansa varat. Tällaista velvollisuutta ei voida pitää tarkoituksenmukaisena.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs